

ประโยค ๑-๒

ปัญหา บาลีไวยากรณ์

สอบครั้งที่ ๑๗ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๘

๑. จงตอบคำถามต่อไปนี้ (๒๕๖๔)
- ก. นามศัพท์นั้น แบ่งเป็นกี่อย่าง ๑ อะไรบ้าง ๑
 - ข. วิภัตินามนั้น มีกี่ตัว ๑ แบ่งเป็นอย่างไร ๑ อะไรบ้าง ๑
 - ค. ปกติสังขยา ตั้งแต่ไหนถึงไหน เป็นเอกวจนะอิติถึงค้อย่างเดียว ๑
 - ฌ. วิเศษนสัพพนามแบ่งเป็นเท่าไร ๑ อะไรบ้าง ๑
 - ง. นิบาตนั้น สำหรับใช้อย่างไร ๑
๒. จงตอบคำถามต่อไปนี้ (๒๕๖๔/๒)
- ก. อะไรจัดเป็นนามนาม ๑
 - ข. อะไรเรียกว่าการันต์ ๑
 - ค. ศัพท์เช่นไร ชื่อว่าสังขยา ๑
 - ฌ. เอต, สัพพ จัดเป็นสัพพนามชนิดไหน ๑
 - ง. ปัจจัยนั้นลงที่ไหน ๑ เป็นเครื่องหมายอะไร ๑
๓. จงตอบคำถามต่อไปนี้ (๒๕๖๕)
- ก. นามทั้ง ๓ นั้น ต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง ๑
 - ข. อิติถึงค์ มีการันต์เท่าไร ๑ อะไรบ้าง ๑
 - ค. ศัพท์เช่นไร ชื่อว่าสังขยา ๑
 - ฌ. สัพพนาม แบ่งเป็นเท่าไร ๑ อะไรบ้าง ๑
 - ง. อุทฺธ, ยนฺหนฺน แปลว่าอย่างไร ๑ เป็นนิบาตบอกอะไร ๑
๔. ศัพท์เช่นไร ชื่อว่าสังขยา ๑ แบ่งเป็นเท่าไร ๑ อะไรบ้าง ๑ จงแจก จตุ ศัพท์ (เฉพาะอิติถึงค์) ด้วยวิภัติทั้ง ๗ มาดู ๑

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง.

ประโยค ๑-๒
 เฉลย บาลีไวยากรณ์
 สอบครั้งที่ ๑๗ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๘

๑. **ตอบ** ได้ตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

ก. นามศัพท์นั้น แบ่งเป็น ๓ คือ นามนาม ๑ คุณนาม ๑ สัพพนาม ๑ ฯ

ข. วิภัตินามนั้น มี ๑๔ ตัว แบ่งเป็นเอกวจนะ ๗ พหุวจนะ ๗ ดังนี้ ฯ
	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปจมา ที่ ๑	ลี	โย
ทุดิยา ที่ ๒	อํ	โย
ตติยา ที่ ๓	นา	หิ
จตุตถี ที่ ๔	ส	นํ
ปญจมี ที่ ๕	สุมา	หิ
ฉกฺขี ที่ ๖	ส	นํ
สตุตมี ที่ ๗	สุมี	สุ
- ค. ปกตีสังขยา ตั้งแต่ **เอกุนวิสติ** ถึง **อฏฺจนวุติ** เป็นเอกวจนะอิตถीलึงค้อย่างเดียว ฯ

ฌ. วิเสสนสัพพนาม แบ่งเป็น ๒ คือ อนินยม ๑ นินยม ๑ ฯ

ง. นิบาตนั้น สำหรับใช้ลงในระหว่างนามศัพท์บ้าง กริยาศัพท์บ้าง บอกอาลปนะ กาล ที่ ปริเฬ อุปไมย ปฏิเสธ ความไดยินเล่าลือ ความปรักป ความถาม ความรับ ความเตือน เป็นต้น ฯ
๒. **ตอบ** ได้ตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

ก. นามที่เป็นชื่อของคน สัตว์ ที่ ลิงของ จัดเป็นนามนาม ฯ

ข. สระที่สุดแห่งศัพท์ เรียกว่าการันต์ ฯ

ค. ศัพท์ที่เป็นเครื่องหมายหนดับนามนาม ชื่อว่าสังขยา ฯ

ฌ. **เอต** เป็นนินยมวิเสสนสัพพนาม ฯ
สัพพ เป็นอนินยมวิเสสนสัพพนาม ฯ

ง. ปัจจัยนั้น ลงท้ายนามศัพท์ เป็นเครื่องหมายวิภัติบ้าง, ลงท้ายธาตุ เป็นเครื่องหมายกริยาบ้าง ฯ
๓. **ตอบ** ได้ตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

ก. นามทั้ง ๓ นั้น ต้องประกอบด้วย ลิงค์ วจนะ วิภัติ ฯ

ข. อิตถीलึงค์ มีการันต์ ๕ คือ **อา อิ อี อุ ฤ** ฯ

ค. ศัพท์ที่เป็นเครื่องหมายหนดับนามนาม ชื่อสังขยา ฯ

ฌ. สัพพนาม แบ่งเป็น ๒ คือ ปุริสสัพพนาม ๑ วิเสสนสัพพนาม ๑ ฯ

ง. **อุรุ** แปลว่า เบื้องบน, เป็นนิบาตบอกที่ ฯ
ยนฺน แปลว่า กระไรหนอ, เป็นนิบาตบอกปรักป ฯ

๔. **ตอบ** คัมภีร์ที่เป็นเครื่องกำหนดนับนามนาม ชื่อสังขยา ฯ
(สังขยานั้น) แบ่งเป็น ๒ คือ ปกติสังขยาอย่าง ๑ ปุรณสังขยาอย่าง ๑ ฯ
ได้แจก **จตุ** คัมภีร์ (เฉพาะอิติลึงค์) ด้วยวิภัติทั้ง ๗ มาดังนี้

	พพ.
ป.	จตสุโส
ท.	จตสุโส
ต.	จตุหิ
จ.	จตสุสนนํ
ปญ.	จตุหิ
ฉ.	จตสุสนนํ
ส.	จตุสุ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง.

ข้อแนะนำการตอบปัญหา

ในการเฉลยปัญหาไวยากรณ์นี้ ผู้เฉลยเลือกใช้รูปแบบ “การตอบแบบทวนคำถาม” กล่าวคือ การนำข้อความในคำถามมาเรียบเรียงเป็นประโยคคำตอบที่สมบูรณ์ เพื่อให้ให้นักเรียนคุ้นเคยกับการเขียนตอบที่ชัดเจน สุกภาพ และลดความผิดพลาดในการสื่อความหมาย ซึ่งเป็นรูปแบบที่นิยมใช้ในการสอบวัดผลธรรม-บาลี สนามหลวง โดยมีหลักการง่าย ๆ คือ “ถามอย่างไร ตอบอย่างนั้น” และเมื่อถาม “จง...” ให้ตอบ “ได้...”

ทั้งนี้ ไม่ควรใช้รูปแบบการตอบแบบเจาะจง (ตอบสั้น) เพราะจะทำให้คำตอบดูห้วน ไม่สุภาพ และสื่อความหมายไม่ชัดเจนที่กำลังตอบในประเด็นใด ซึ่งอาจสร้างความลำบากให้แก่กรรมการในการพิจารณาคะแนนได้